

**SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2016-2022**

1.1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE/MODULE

Nazwa przedmiotu/ modułu	Onkologia
Kod przedmiotu/ modułu*	Onk/E
Wydział (nazwa jednostki prowadzącej kierunek)	Kolegium Nauk Medycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Zakład Onkologii Klinicznej, Instytut Nauk Medycznych
Kierunek studiów	Lekarski
Poziom kształcenia	Jednolite studia magisterskie
Profil	Praktyczny
Forma studiów	Stacjonarne/niestacjonarne
Rok i semestr studiów	V rok, 9 i 10 semestr
Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy
Koordynator	dr hab. med. Beata Sas-Korczyńska, prof. UR
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr n. med. Aleksandra Strykowska-Góra lek. Maksymilian Kruczala

* - zgodnie z ustaleniami na wydziale

1.2. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Wykl.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne	Liczba pkt ECTS
30	25	-	-	20	-	-	-	4

1.3. Sposób realizacji zajęć

X zajęcia w formie tradycyjnej

X zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (w przypadku braku możliwości realizacji zajęć w formie tradycyjnej)

1.4. Forma zaliczenia przedmiotu/ modułu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Znajomość anatomii topograficznej i czynnościowej człowieka, znajomość neuroanatomii, fizjologii. Wiadomości z zakresu propedeutyki onkologii oraz z patomorfologii, genetyki, biologii molekularnej, epidemiologii i farmakologii
--

3. CELE, EFEKTY KSZTAŁCENIA , TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1. Cele przedmiotu/modułu

C1	Zapoznanie studentów z patogenezą (z uwzględnieniem podstaw molekularnych) i rozwojem nowotworów.
C2	Kształtowanie umiejętności w zakresie tzw. czujności onkologicznej ze szczególnym zwróceniem uwagi na wczesne objawy oraz profilaktykę chorób nowotworowych.
C3	Zapoznanie studentów z podstawami diagnostyki i leczenia nowotworów (z uwzględnieniem oceny zaawansowania choroby nowotworowej i jej roli w wyborze postępowania terapeutycznego).
C4	Zapoznanie studentów z rolą leczenia wspomagającego i postępowania paliatywnego.

3.2 EFEKTY KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU/ MODUŁU

EK (efekt kształcenia)	Treść efektu kształcenia zdefiniowanego dla przedmiotu (modułu)	Odniesienie do efektów kierunkowych (KEK)
W zakresie wiedzy student zna i rozumie:		
EK_01	zna uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne najczęstszych nowotworów człowieka	E.W23.
EK_02	zna podstawy wczesnej wykrywalności nowotworów i zasady badań przesiewowych w onkologii	E.W24.
EK_03	zna możliwości współczesnej terapii nowotworów (z uwzględnieniem terapii wielomodalnej), perspektywy terapii komórkowych i genowych oraz ich niepożądane skutki	E.W25.
EK_04	zna zasady terapii skojarzonych w onkologii, algorytmy postępowania diagnostyczno-leczniczego w najczęściej występujących nowotworach złośliwych człowieka	E.W26.
EK_05	zna i rozumie przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych problemach medycyny paliatywnej, w tym: a) leczeniu objawowym najczęstszych objawów somatycznych, b) postępowaniu w wyniszczeniu nowotworowym oraz w profilaktyce i leczeniu odleżyn, c) najczęstszych stanach nagłych w medycynie paliatywnej;	E.W27.
EK_06	zna zasady postępowania paliatywnego z pacjentem w stanie terminalnym	E.W28.
EK_07	zna zasady leczenia bólu, w tym bólu nowotworowego i przewlekłego	E.W29.
W zakresie umiejętności student potrafi:		
EK_08	przeprowadzać wywiad lekarski z pacjentem dorosłym;	E.U1.
EK_09	przeprowadzać pełne i ukierunkowane badanie fizykalne pacjenta dorosłego;	E.U3.

EK_10	oceniać stan ogólny, stan przytomności i świadomości pacjenta;	E.U7.
EK_11	planuje postępowanie diagnostyczne, terapeutyczne i profilaktyczne	E.U16.
EK_12	proponować indywidualizację obowiązujących wytycznych terapeutycznych i inne metody leczenia wobec nieskuteczności albo przeciwwskazań do terapii standardowej;	E.U18.
EK_13	definiuje stany, w których czas dalszego trwania życia, stan funkcjonalny lub preferencje chorego ograniczają postępowanie zgodne z określonymi dla danej choroby wytycznymi	E.U21.
EK_14	interpretować wyniki badań laboratoryjnych i identyfikować przyczyny odchyłań od normy;	E.U24.
EK_15	stosować leczenie żywieniowe, z uwzględnieniem żywienia dojelitowego i pozajelitowego	E.U25.
EK_16	rozpoznać agonię pacjenta i stwierdzić jego zgon;	E.U37.
W zakresie kompetencji społecznych student:		
EK_17	potrafi nawiązać i utrzymać głęboki i pełen szacunku kontakt z chorym	K.01.
EK_18	przestrzega tajemnicy lekarskiej i praw pacjenta	K.03.

3.3 TREŚCI PROGRAMOWE

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Epidemiologia i profilaktyka (pierwotna i wtórna) nowotworów
Molekularne mechanizmy karcynogenezy i progresji nowotworu
Biologiczne cechy nowotworu wpływające na ukierunkowanie diagnostyki i leczenia nowotworów
Strategie i metody leczenia nowotworów (uwzględnienie leczenia radykalnego, paliatywnej opieki, leczenia wspomagającego, leczenia objawowego, rehabilitacji, psychoonkologii)
Przesłanki, zastosowanie różnych metod (chirurgia, radioterapia, chemioterapia, hormonoterapia, leczenie ukierunkowane na cele molekularne, immunoterapia) w leczeniu nowotworów
Leczenie skojarzone – uwzględnienie wielodyscyplinarności, teoretycznych przesłanek, sposobu zastosowania i efektów klinicznych w wybranych nowotworach
Skutki leczenia przeciwnowotworowego (z uwzględnieniem czasu rozwoju, zastosowanej metody leczenia oraz lokalizacji narządowej) – możliwości terapeutyczne i profilaktyka
Fizjoterapia i leczenie wspomagające u chorych na nowotwory
Leczenie bólu u chorych na nowotwory
Problemy onkologiczne w wybranych sytuacjach klinicznych (immunosupresja, ciąża, po transplatacji)

B. Problematyka ćwiczeń

Treści merytoryczne
Zajęcia organizacyjno – wprowadzające. Zapoznanie studentów z problematyką i organizacją zajęć oraz kryteriami zaliczenia. Specyfika badania podmiotowego i przedmiotowego, dokumentacja medyczna, informowanie pacjenta o rozpoznaniu, rokowaniu i proponowanym leczeniu
Radykalne leczenie onkologiczne - metody, przesłanki kliniczne, podstawy i zasady prowadzenia, objawy uboczne radioterapii i leczenia systemowego – profilaktyka i leczenie (przykłady kliniczne)
Leczenie paliatywne, przeciwbólowe oraz postępowanie w stanach nagłych, w leczeniu objawowym (m. in. leczenie żywieniowe, profilaktyka i leczenie odleżyn)
Nowotwory płuc – badanie podmiotowo-przedmiotowe, diagnostyka i metody leczenia (z uwzględnieniem diagnostyki molekularnej i terapii ukierunkowanej na cele molekularne) oraz leczenie paliatywne
Nowotwory piersi – diagnostyka, znaczenie profilaktyki, leczenie skojarzone (z uwzględnieniem leczenia z zachowaniem piersi), czynniki prognostyczne i predykcyjne
Nowotwory przewodu pokarmowego – rola leczenia skojarzonego i postępowanie okołoperacyjne u chorych na raka odbytnicy
Nowotwory ginekologiczne (rak szyjki macicy, rak błony śluzowej trzonu macicy, rak jajnika, rak sromu) – etiopatogeneza, przebieg, rokowanie, możliwości profilaktyki
Nowotwory urologiczne – rak pęcherza moczowego (przykład leczenia wielomodułowego), rak stercza u mężczyzn (czynniki prognostyczne)
Nowotwory obszaru głowy i szyi – czynniki ryzyka, nowoczesna diagnostyka obrazowa, możliwości leczenia chirurgicznego i zachowawczego
Nowotwory skóry – czynniki ryzyka, rola profilaktyki, diagnostyka różnicowa, stany przednowotworowe, nowotwory łagodne i złośliwe, zmiany rzekomonowotworowe
Leczenie paliatywne i objawowe – metody,

C. Problematyka seminariów

Treści merytoryczne
Identyfikacja grup podwyższonego ryzyka zachorowania na nowotwory - czynniki środowiskowe i predyspozycje genetyczne
Stany nagłe w onkologii i medycynie paliatywnej (patomechanizm, znaczenie kliniczne i możliwości terapeutyczne)
Charakterystyka, czynniki prognostyczne i wyniki leczenia wybranych nowotworów (cz. 1) – nowotwory płuc, nowotwory piersi
Charakterystyka, czynniki prognostyczne i wyniki leczenia wybranych nowotworów (cz. 2) – nowotwory obszaru głowy i szyi, nowotwory przewodu pokarmowego
Charakterystyka, czynniki prognostyczne i wyniki leczenia wybranych nowotworów (cz. 3) – nowotwory ginekologiczne,

nowotwory urologiczne
Charakterystyka, czynniki prognostyczne i wyniki leczenia wybranych nowotworów (cz. 4) – nowotwory skóry, nowotwory tkanek miękkich i kości, nowotwory centralnego systemu nerwowego
Przerzuty odległe – patomechanizm, anatomiczna lokalizacja i postępowanie terapeutyczne
Leczenie wspomagające w przypadku objawów towarzyszących chorobie nowotworowej i skutków ubocznych leczenia
Leczenie wspomagające i profilaktyka późnych skutków leczenia nowotworów
Promowanie zachowań prozdrowotnych i wczesnego wykrywania nowotworów – rola lekarza rodzinnego

3.4 METODY DYDAKTYCZNE

Wykład: prezentacja multimedialna z wykorzystaniem Office 365 , przekazanie poszerzonej wiedzy naukowej z zakresu onkologii

Ćwiczenia: Analiza przypadków; dyskusja; praca w grupach; formułowanie i analiza wniosków

Seminaria: Praca w grupach, studium przypadku, dyskusja- kontakt z wykorzystaniem Office 365

Praca własna studenta: praca z książką

4 METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów kształcenia

Symbol efektu	Metody oceny efektów kształcenia (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, s)
EK_01 EK_02 EK_03 EK_04 EK_05 EK_06 EK_07	egzamin końcowy ustny lub pisemny	W
EK_08 EK_09 EK_10 EK_11 EK_12 EK_13 EK_14 EK_15 EK_16 EK_17 EK_18	Zaliczenie praktyczne – analiza przypadku	ĆW

EK_01 EK_02 EK_03 EK_04 EK_05 EK_06 EK_07	Kolokwium pisemne albo ustne z danej partii materiału	S
---	---	---

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Szczegółowe informacje dotyczące zasad prowadzenia zajęć zawarte są w wydziałowym Regulaminie zajęć klinicznych, z którym każdy student ma obowiązek zapoznać się przed ich rozpoczęciem.

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest:

- obecność na wszystkich ćwiczeniach oraz wykładach
- wykazanie się wiedzą i umiejętnościami co najmniej na poziomie 60% (ocena dostateczna) w zakresie materiału obowiązującego zgodnie z programem (patrz treści merytoryczne)

Wykłady:

Egzamin pisemny w formie testu jednokrotnego wyboru oraz pytań otwartych po zakończeniu wykładów (łącznie 50 pytań).

Ocena wiedzy:

Kolokwium pisemne

- 5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100%
- 4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92%
- 4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84%
- 3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76%
- 3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68%
- 2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%

Ćwiczenia:

1. Pełne uczestnictwo i aktywność w ćwiczeniach
2. zaliczenie praktyczne

Seminaria:

1. Pełne uczestnictwo i aktywność na zajęciach
2. zaliczenia pisemne lub ustne

Ocena wiedzy:

Kolokwium pisemne

- 5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100%
- 4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92%
- 4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84%
- 3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76%
- 3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68%
- 2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%

Ocena umiejętności:

5.0 – student aktywnie uczestniczy w zajęciach, jest dobrze przygotowany, bardzo dobrze zna podstawy wczesnej wykrywalności nowotworów i zasady badań przesiewowych w onkologii, prawidłowo planuje postępowanie diagnostyczne, terapeutyczne i profilaktyczne

4.5 – student aktywnie uczestniczy w zajęciach, dobrze zna podstawy wczesnej wykrywalności nowotworów i zasady badań przesiewowych w onkologii, prawidłowo planuje postępowanie diagnostyczne, terapeutyczne i profilaktyczne

4.0 – student aktywnie uczestniczy w zajęciach, jest poprawiany, dobrze zna podstawy wczesnej wykrywalności nowotworów i zasady badań przesiewowych w onkologii, zazwyczaj prawidłowo planuje postępowanie diagnostyczne, terapeutyczne i profilaktyczne

3.5 – student uczestniczy w zajęciach, jego zakres przygotowania nie pozwala na całościowe przedstawienie omawianego problemu, dostatecznie zna podstawy wczesnej wykrywalności nowotworów i zasady badań przesiewowych w onkologii, planuje postępowanie diagnostyczne, terapeutyczne i profilaktyczne, często jest poprawiany

3.0 – student uczestniczy w zajęciach, dostatecznie zna podstawy wczesnej wykrywalności nowotworów i zasady badań przesiewowych w onkologii, planuje postępowanie diagnostyczne, terapeutyczne i profilaktyczne jednak często popełnia błędy

2.0 – student biernie uczestniczy w zajęciach, wypowiedzi są niepoprawne merytorycznie, nie zna dostatecznie podstaw wczesnej wykrywalności nowotworów i zasad badań przesiewowych w onkologii, planuje postępowanie diagnostyczne, terapeutyczne i profilaktyczne nieprawidłowo, często jest poprawiany

Ocena kompetencji społecznych:

- ocenianie ciągle przez nauczyciela (obserwacja)
- dyskusja w czasie zajęć
- opinie pacjentów, kolegów

5. Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia założonych efektów w godzinach oraz punktach ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające planu z studiów	75
Inne z udziałem nauczyciela (udział w konsultacjach, egzaminie)	3
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	42
SUMA GODZIN	120
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	4

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU/ MODUŁU

Wymiar godzinowy	-
Zasady i formy odbywania praktyk	-

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

1. Rafał Stec, Andrzej Deptała, Marta Smoter (red.) Onkologia. Podręcznik dla studentów medycyny. Pomoc dydaktyczna dla specjalizujących się w onkologii. Wydanie pierwsze; AsteriaMed, Gdańsk 2019

ISBN: 978-83-65515-59-9

2. Jacek Jassem, Radziław Kordek (red.). Onkologia. Podręcznik dla studentów i lekarzy. Wydanie piąte; Via Medica, Gdańsk 2019
ISBN: 978-83-66145-98-6
3. Jerzy Wordliczek, Renata Zajączkowska, Jarosław Woron (red.). Leczenie bólu u chorych na nowotwory. Wydanie pierwsze; PZWL Wydawnictwo Lekarskie Sp. z o.o., Warszawa 2020
ISBN: 978-83-200-6036-2

Literatura uzupełniająca:

1. Neil Vasan, Maria I. Carlo (ed.). Pocket Oncology. 2nd edition; Wolters Kluwer, 2019.
ISBN: 978-1-4963-9103-2 (książka), ebook – Kindle ed.
2. Marek Woźniewski (red.). Fizjoterapia w onkologii. Wydanie drugie; PZWL Wydawnictwo Lekarskie Sp. z o.o., Warszawa 2020
ISBN: 978-83-200-6056-0
3. Andrzej Deptała (red.). Onkologia w praktyce. Seria wydawnicza: Biblioteka lekarza rodzinnego. Wydanie pierwsze; PZWL Wydawnictwo Lekarskie Sp. z o.o., Warszawa 2015
ISBN: 978-83-200-3225-3
4. Krystyna de Walden-Gałuszko, Aleksandra Ciałkowska-Rysz (red.). Medycyna paliatywna. Wydanie pierwsze; PZWL Wydawnictwo Lekarskie Sp. z o.o., Warszawa 2019
ISBN: 978-83-200-4945-9
5. Maria Rogiewicz (red.). Praktyczny podręcznik psychoonkologii dorosłych. Wydanie pierwsze; Medycyna Praktyczna, Kraków 2015
ISBN: 978-83-7430-465-8
4. Jacek Jassem, Maciej Krzakowski (red.). Leczenie wspomagające w onkologii. Praktyczny przewodnik dla lekarzy. Wydanie pierwsze; Via Medica, Gdańsk 2013
ISBN: 978-83-7599-611-1

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej